

Kallblodens betäckningssiffror 2023

Den svenska kallblodsaveln står stark

- Under 2023 betäcktes 615 svenska kallblodiga ston vilket innebär en ökning med nio ston från 2022.
- En ökning är anmärkningsvärd i en tid då det redovisas väldigt många vikande betäckningssiffror.
- Från norskt håll aviseras en ca 20-procentig nedgång till ca 527 betäckta ston.
- Under 2023 betäcktes fler kallblodiga travarston i Sverige än i Norge. År 2000 betäcktes det i Norge fler än 1 800 ston och det har under lång tid betäckts många fler i Norge jämfört med i Sverige.
- Under 2023 betäcktes 573 ston med i Sverige uppstallade hingstar 2023 att jämföras med exempelvis 2015 då det betäcktes 432 svenska ston i Sverige.
- Betäckningar med i Norge uppstallade hingstar, som under många år var över 100 ston per år, slutade i år på 42. Några fler ston kan dock tillkomma då siffrorna ännu är något osäkra från Norge rörande svenska ston betäckta med i Norge uppstallade hingstar.

Kommentar från avelschef Christina Olsson:

Den svenska hingstparken står sig allt starkare och verkar vara attraktiv för stoägarna. Den totalt sett minskande kallblodspopulationen är dock ett ~~mycket~~ stort överhängande orosmoln.

Blod från Elding via Moe Odin dominerar

- De mest populära hingstarna har en gemensam nämnare i linjebildaren Elding.
- Då unga hingstar använts i hög grad, framförallt under senare år, så blir generationsintervallet kortare och Elding hamnar nu ofta allt längre bak i stamtavlorna. Det är dock inte alls ovanligt att avelsnestorn i stället dyker upp flera gånger i stamtavlorna och då framförallt via sonen Moe Odin.
- Blod från Elding har en enorm genomslagskraft och det innebär tyvärr också en fara för en alltför hög inavel i en liten begränsad population. Detta blir särskilt aktuellt med de för rasen totalt sett kraftigt vikande betäckningssiffrorna.
- Antalet betäckta ston har sammantaget mer än halverats under 2000-talet från 2 580 ston till årets 1 141.

Kommentar från avelschef Christina Olsson:

De minskade betäckningssiffrorna i kombination med Eldingblodets stora genomslag har lett till en påtagligt accelererande ökning av inaveln och kommer sannolikt även att påverka tävlingarna framgent.

Den avelsplan som finns har också som målsättning att begränsa den alltför stora inavelsökningen. De sänkta betäckningskvoterna till 70+25 är ett steg i detta. En vetenskaplig beräkningsmetod har också börjat användas i samband med avelsvärderingarna för att hitta hingstar som är mindre besläktade med populationen i syfte att ta tillvara mer udda blod i aveln. De hingstarna är nu utmärkta med en särskild symbol på Breedly och sju av dem har verkat i svensk avel under året och de har tillsammans fått 85 ston. Några hingstar har också godkänts med just inavel och låg släktskap som skäl. Prestationskraven på unga hingstar är numera också lägre i avelsplanen i syfte att få snabbare generationsintervall och hitta de naturliga talangerna.

Vi hoppas nu att det kommer fler udda stammade hingstar till avelsvärderingarna och att de också uppskattas av stoägarna. Allt för att värna om kallblodens utveckling för en ljus framtid.

Ingen fullbokad hingst

- Ingen i Sverige uppstallad hingst fick full bok med 70 ston.
- Flest ston fick de norska men i Sverige uppstallade hingstarna, avelsdebuterande Nordsjö Odin e. Tekno Odin (65ston), Lome Brage e. H.G. Balder (58 ston), Elitpremierade Tekno Odin e. Moe Odin (46 ston) samt svenske Ängsborken e. Bork Odin (54ston).
- Hudik Stallion och Monster Trav stallade tillsammans upp 13 hingstar som löste betäckningsbevis 2023.
- De hingstar som ökat betäckningssiffrorna mest sen i fjol, Bäcklös Uriel, Lome Brage, Monster Mustasch och Ängsborken ingår också alla i de två ovan nämnda hingstparkerna.

Kommentar från avelschef Christina Olsson:

Hudik Stallion och Monster Travs hingstparker tillsammans med andra hingstar uppstallade i Hälsingland gör att landskapet fortfarande dominerar stor i kallblodsuppfödningen. Kallblodsaveln är geografiskt lokaliserad mer norrut än uppfödningen av de flesta andra hästraserna och inte sällan i glesbygd. Vilket är något att beakta exempelvis rörande logistik som seminskick och transporter av ston och föl.

Betäckningarna sprids på fler hingstar

- Något fler hingstar har löst betäckningsbevis för offentlig avel. Det har varit en uppåtgående trend under 2000-talet och under året var det 45 hingstar med betäckningsbevis i Sverige, vilket var en mer än i fjol.
- Att fler hingstar verkar i aveln är en trend som kan bidra positivt ur inavelssynpunkt, även om det vore önskvärt med fler hingstar med outcross-blod.
- Betäckningarna verkar under senare år ha spridits på ett större antal hingstar, då det inte är någon hingst som fått full bok och de allra flesta fått några ston.

Kommentar från avelschef Christina Olsson:

Svensk kallblodsavel och sport står sig starka och utvecklas mycket positivt. Kallblodstravaren är en liten och hotad svensk-norsk ras som vi verkligen vill värna om. Det är då extra betydelsefullt att tillvarata blod från mer udda stammade hingstar. Det är mycket viktigt att populationen inte blir för liten och att det finns en ”genetiskt bredd” i rasen och de kraftigt vikande siffrorna i Norge oroar verkligen. Det borde vara bra ur inavelssynpunkt att betäckningarna sprids på flera hingstar, men tyvärr är dock väldigt många hingstar släkt med varandra, vilket utgör en risk för framtiden.

Osäkra betäckningssiffror från Norge

- Antalet ston som betäckts med i Norge uppstallade hingstar har varit drygt 100 ston men har sett en vikande trend och är i år 42 ston.
- Det kan dock finnas ston som inte redovisats av de norska hingsthållarna än. De som har betäckts med en i Norge uppstallad hingst kan därför kontrollera om deras sto finns med i redovisningen nedan.

- Saknas stoet behöver stoägaren kontakta den norske hingsthållaren och/eller DNT, eftersom språngrullorna då behöver kompletteras.

I Sverige uppstallade hingstar

Art Kjarvald	NK-07-0691	17
B.W.Modde	09-0371	24
B.W.Rune	15-0131	9
Bellfaks	NK-10-0255	12
Blixen	16-0136	0
Briskeby Philip	NK-03-0083	8
Bäcklös Faron	17-0300	7
Bäcklös Uriel	16-0291	31
Doktor Jaros	NK-07-0053	5
Dotterud Teddy	NK-07-0321	4
Eldfaksen	03-0119	7
Fylking	10-0110	4
Gorm	16-0220	2
Hellin Faxen	NK-09-0873	3
Järvsö Björn	10-0275	6
Järvsöodin	13-0096	5
Järvsöviking	04-0162	6
Lome Brage	NK-07-0469	57
Lome Lux	19-0218	0
Mel Odin	06-0426	3
Mino	NK-08-0423	5
Mjölner Komet	NK-08-0855	5
Moe Svarten	NK-07-0249	1
Monster Monsun	09-0268	17
Monster Mustasch	17-0109	20

I Norge uppstallade hingstar

Bork Odin	NK-05-0151	9
Grisle Odin G.L.	NK-16-0479	2
Horge Tore	NK-06-0133	2
Mjölner Herkules	NK-12-0695	2
Myr Faksen	NK-09-0599	1
Tangen Bork	NK-17-0181	15
Tangen Minto	NK-18-0103	3
Tekno Eld	14-0031	1
Will Prinsen	NK-13-0313	7

Summa 42

I Sverige uppst hingstar 573

I Norge uppst hingstar 42

Egenhingstar (en, Farmfurir) 0

Summa 615

Myllkärrs Sune	12-0295	3
Mörtvedt Jerkeld	NK-01-0193	4
Nordsjö Odin	NK-15-0253	65
Norheim Faksen	NK-06-0119	14
Odd Herakles	NK-10-0325	26
Oppgårdsdrängen	17-0023	0
Rigel Öyvind	NK-14-0301	6
Roli Eld	NK-10-0585	10
Smedheim Solan	NK-11-0177	10
Soldhöjdens Drake	17-0435	9
Solör Svarten	NK-10-0093	6
Spydermann Ö.K.	NK-07-0109	6
Storm Odd	NK-08-0565	5
Storm Teddy	NK-15-0393	6
Sundbo Kravall	01-0117	10
Tangen Haap	NK-09-0371	8
Tekno Jerven	16-0028	24
Tekno Odin	NK-08-0245	46
Titan Tabac	08-0184	3
Ängsborken	15-0038	54

Summa **573**

Ston seminerade i Sverige med i Norge uppstallade hingstar 2023

Grisle Odin G.L.

Idun	09-0045
Solvik Faksa	NK-12-0328

Tangen Bork

Arvesölv	NK-12-0642
Belinda Fax	04-0136
Björlimaja	18-0421
Bäcklös Amalia	10-0132
Bäcklös Jäntan	18-0233
Bäcklös Yrja	18-0304
Eldsiri	NK-06-0392
Järvsö Blomster	09-0211
Kolnes Ida	NK-16-0488
Trolldona	07-0466
Tåga Emelie	14-0108
Uggla i Mossen	13-0289
Wilda Brittlis	12-0026
Ylva Li Karma	15-0335
Zicolina	14-0067

Tangen Minto

Granetta	13-0078
Salte Oda	NK-13-0280
Ylva Li Karma	15-0335

Bork Odin:

Tekno Jerva	18-0020
Alsaker Jörgine	NK-14-0384
Kolnes Anita	NK-17-0232
Färsta Vilma	15-0063
Ness Tjo Jervo	NK-08-0488
Järvsö Mosterkarin	11-0223
Lome Anna	09-0159
Guli Cindy	18-0303
Guli Elsa	21-0211

Horgen Tore:

B.W.Anita	17-0261
Sundbo Perla	NK-09-0842

Mjölner Herkules:

Rigel Anne	NK-13-0158
Vilde Af Sola	NK-16-0100

Myr Faksen:

Komnes Grasiös	NK-11-0320
----------------	------------

Tekno Eld:

Birk Edel Erotika	NK-14-0200
-------------------	------------

Will Prinsen:

Karmland Siv	NK-12-0288
Björli Mai	11-0376
Solpärla	08-0239
Lykke Mollyn	NK-08-0158
Wik Stjerna	NK-14-0078
Arverud Lotta	NK-15-0294
Järvsö Inger	07-0113